

Verslag Marktconsultatie

1598 RAW-raamovereenkomst VRI 2026-2028

Datum	29 mei 2026
Status	Definitief

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Uitwerking per vraag van de marktconsultatie.....	4
2.1	Vraag 1: interesse in deelname	4
2.2	Vraag 2: opsplitsen in twee percelen	4
2.3	Vraag 3: drempels voor buitenlandse iTLC-leveranciers	4
2.4	Vraag 4: samenwerking en demarcatie	5
2.5	Vraag 5: verkeersplannen en verkeersmaatregelen	5
2.6	Vraag 6: rol als ketencoördinator.....	6
2.7	Vraag 7: tips voor gelijk speelveld en marktwerking	6
3	Conclusies	7

1 Inleiding

Provincie Utrecht heeft een schriftelijke marktconsultatie uitgevoerd ter voorbereiding op de Europese openbare aanbesteding voor de RAW-raamovereenkomst VRI 2026-2028. Het doel van deze consultatie was om marktinzichten op te halen over de voorgenomen contractstrategie, de opsplitsing in twee percelen, en de haalbaarheid van de gestelde eisen.

In totaal hebben 6 marktpartijen gereageerd. Dit verslag bundelt hun antwoorden, schetst per vraag het algemene beeld, benoemt de belangrijkste aandachtspunten en trekt een conclusie met de belangrijkste kernadviezen. De focus ligt hierbij op het behoud van een gezonde marktwerking, circulariteit en een duidelijke demarcatie tussen de percelen.

2 Uitwerking per vraag van de marktconsultatie

2.1 Vraag 1: interesse in deelname

"Heeft u interesse om in te schrijven op één of meerdere percelen van het op te stellen contract? Indien u interesse heeft, dan wordt u verzocht ook aan te geven in welke percelen u interesse heeft."

Algemeen beeld

Onder de potentiële marktpartijen is een gezonde en brede interesse getoond in de aankomende aanbesteding. Er zijn wel de nodige opmerkingen en kanttekeningen geplaatst.

Aandachtspunten

- Gezonde marktwerking: De markt geeft aan dat deze opzet kansen biedt voor een brede groep inschrijvers, mits het werkvolume en de risico's evenwichtig worden verdeeld. Een constructie met meerdere gecontracteerde marktpartijen is daarbij als optie genoemd.
- Capaciteitsborging: Er wordt gewaarschuwd voor capaciteitsdruk in de markt. De provincie kan de continuïteit borgen door duidelijke kaders te stellen voor prijsvorming en planning.

2.2 Vraag 2: opsplitsen in twee percelen

"Kunt u motiveren of u zich kunt vinden in de beoogde opzet die Provincie Utrecht voor ogen heeft, waarbij de werkzaamheden in twee percelen wordt opgesplitst? Indien u eventueel andere ideeën heeft (ook in relatie tot het creëren van een gelijk speelveld) dan wordt u verzocht om die in uw antwoord te verwerken."

Algemeen beeld

De voorgestelde opsplitsing in twee percelen wordt door de markt overwegend positief en logisch ontvangen. Partijen reageren enthousiast omdat deze structuur de markt openbreekt en monopolies doorbreekt. Gespecialiseerde aannemers kunnen zich hierdoor volledig richten op hun kernexpertise (installatie en uitvoering in perceel 2), terwijl hardwarepartijen zich focussen op de levering en ontwikkeling van de iTLC's (perceel 1). Dit draagt direct bij aan het beoogde gelijke speelveld en het vergroten van de kansen voor inschrijvers.

Aandachtspunten

- Scherpe demarcatie: Voor een succesvolle uitvoering is het essentieel dat de raakvlakken tussen de levering (perceel 1) en de installatie (perceel 2) functioneel en transparant worden vastgelegd.
- Borging onafhankelijkheid: Om de marktwerking optimaal te houden en een dominante positie te voorkomen, adviseren aannemers om de percelen in de gunning strikt gescheiden te houden (zodat de systeemleverancier van perceel 1 niet tevens als installateur op perceel 2 acteert).
- Continuïteit en zekerheid: Er wordt geopperd dat de provincie als 'marktmeester' kan sturen op marktstabiliteit door eventueel meerdere partijen te contracteren binnen een raamovereenkomst, zodat werkpakketten flexibel verdeeld kunnen worden. Een ander voordeel is dat er dan minder strategisch ingeschreven wordt.
- Kwaliteit van de dienstverlening: De combinatie van onzekere volumes en sterke focus op prijs zal inbreuk doen op de kwaliteit van de dienstverlening. Geadviseerd wordt om kwaliteit een rol te laten spelen bij het gunnen van de percelen. Dit past ook in het idee van meerdere partijen te contracteren per perceel.

2.3 Vraag 3: drempels voor buitenlandse iTLC-leveranciers

"Provincie Utrecht moedigt deelname van buitenlandse iTLC-leveranciers bij dergelijke aanbestedingen aan. We begrijpen dat specifieke (Nederlandse) standaarden en gewoonten voor buitenlandse leveranciers een drempel kunnen vormen. Kunt u aangeven welke eisen en standaarden hierbij mogelijk in de weg staan en heeft u suggesties hoe we hier rekening mee kunnen houden in de aanbesteding, zodat er mogelijk meer inschrijvende partijen kunnen zijn voor perceel 1?"

Algemeen beeld

De markt bevestigt dat de drempel voor buitenlandse toetreders hoog is door een opeenstapeling van specifieke Nederlandse normen en marktgewoonten. Waar Europese standaarden doorgaans breed worden

toegepast, vereist de Nederlandse markt specifieke functionele aanpassingen aan zowel hardware als software. Om de marktwerking voor perceel 1 te vergroten, adviseert de markt om functioneler uit te vragen en ruimte te bieden voor gelijkwaardige alternatieven.

Aandachtspunten

- **Tijdparameters en systeempuls:** De strikte Nederlandse eis voor de stapgrootte van tijdparameters (0,1 seconde) wijkt af van de rest van Europa. Het toestaan van een stapgrootte van 0,2 seconde zou de drempel voor internationale systemen aanzienlijk verlagen, zonder dat dit ten koste gaat van de verkeersveiligheid.
- **Functionele benadering hardware:** Eisen rondom specifieke behuizingen (zoals verplicht staal) of de standaardtoepassing van grote fysieke bedieningsschermen kunnen worden versoepeld door te focussen op de prestatie. Moderne systemen sturen immers steeds vaker op beveiligde webinterfaces (WebGUI). Ook IVERA en CCOL als backup regelingen worden genoemd als specifieke Nederlandse gewoonten.
- **Overbruggingsperiode:** Om nieuwe systemen een eerlijke kans te geven, wordt voorgesteld om partijen bij de start de ruimte te geven om met bestaande standaarden te installeren, met de verplichting om binnen een contractjaar te upgraden naar de iTLC-standaard.
- **Onderzoek van REBEL:** In het rapport van REBEL dient Nederland meer te evolueren richting bredere Europese standaarden, aangezien Nederland nu een uitzonderingspositie inneemt in de Europese markt. Dit vergroot niet alleen de afzetmarkt voor Nederlandse aanbieders in de rest van Europa, maar maakt Nederland ook aantrekkelijk voor internationale aanbieders.

2.4 Vraag 4: samenwerking en demarcatie

"Opsplitsen in twee percelen (met daarnaast separaat nog een ITS-applicatie leverancier) vergt samenwerking en goede afstemming over de demarcatie. Op welke wijze zou dat in uw ogen het beste in de RAW-raamovereenkomst en/of de aanbesteding meegenomen kunnen worden? [...] Wie moet "in de lead" zijn?"

Algemeen beeld

Omdat de provincie kiest voor een splitsing in meerdere gespecialiseerde contractpartijen, is een helder regiemodel noodzakelijk om het zogenaamde 'doorschuiven' van verantwoordelijkheden te voorkomen. De markt is verdeeld over welke partij de operationele leiding moet nemen, maar is het erover eens dat de uiteindelijke regierol (systeemintegrator) en integrale planning altijd stevig bij de Provincie Utrecht als opdrachtgever moeten blijven liggen.

Aandachtspunten

- **Contractuele vastlegging:** Leg in de RAW-overeenkomst expliciet vast waar de verantwoordelijkheid voor levering, configuratie, testen en overdracht van de iTLC stopt en begint.
- **Calculeerbaarheid:** Omdat inschrijvers vooraf niet weten met welke partner zij moeten samenwerken, moeten de samenwerkingsverplichtingen concreet en zakelijk worden omschreven, zodat partijen de risico's goed kunnen beprijzen.
- **Waardering van regietaken:** Indien er coördinerende taken bij een aannemer wordt neergelegd, dient deze rol expliciet te worden gewaardeerd via specifieke besteksposten en niet impliciet te worden meegerekend. Deze taak kan per project verschillend zijn, wie hiervoor in de lead is.

2.5 Vraag 5: verkeersplannen en verkeersmaatregelen

"Bij het vervangen van verkeerslichten zijn verkeersplannen en de inzet van verkeersmaatregelen een zeer belangrijk onderdeel. Dit is enerzijds voor de aannemer(s) om veilig te kunnen werken en anderzijds voor weggebruikers om een goede doorstroming te bieden tijdens deze werkzaamheden. Kunt u aangeven welke tips of suggesties u hierbij heeft om dit goed mee te nemen in deze aanbesteding?"

Algemeen beeld

De markt benadrukt unaniem dat verkeersmaatregelen en de veiligheid van weggebruikers en personeel cruciaal zijn. Om te voorkomen dat dit een puur kostengedreven sluitpost wordt, adviseren partijen om dit onderdeel nadrukkelijk uit de sfeer van de laagste prijs te halen en te sturen op kwaliteit en doordachte fasering. Concurrenieren op veiligheid is geen goede zaak.

Aandachtspunten

- Onderdeel van EMVI: Maak het plan voor verkeersmaatregelen en hinderbeperking een zwaarwegend kwalitatief criterium in de EMVI-beoordeling (bijvoorbeeld via een casus). Dit stimuleert inschrijvers om te excelleren op doorstroming en veiligheid. Bij de beoordeling moet uitvoerbaarheid en hinderbeperking een rol krijgen.
- Financiële inkadering: Er wordt geadviseerd om de verkeersmaatregelen separaat verrekenbaar te stellen. Dit geeft de ruimte om per locatie, zonder prijsdruk, de veiligste werkwijze te kiezen.
- Standaardisatie in het bestek: Neem in het bestek vaste posten op voor tijdelijke VRI's (gedifferentieerd naar omvang, bijvoorbeeld tot 12, 24 of 40 signaalgroepen) en houd in de planning rekening met de menselijke factor (voorkom een overvloed aan verplichte nacht- en weekendinterventies).

2.6 Vraag 6: rol als ketencoördinator

"Ziet u (voor uw bedrijf) een rol weggelegd als toekomstig ketencoördinator of bent u van mening dat dit thuis hoort in de separate aanbesteding van de ITS-applicaties?"

Algemeen beeld

Voor de pure installateurs en toetreders is een rol als ketencoördinator niet vanzelfsprekend; zij zien deze rol eerder weggelegd voor de ITS-applicatieleverancier (waar alle data samenkomt) of de provincie zelf. Grotere, geïntegreerde marktpartijen staan wel open voor de rol van ketencoördinator binnen deze overeenkomst, mits de verantwoordelijkheden en risico's helder zijn gecontracteerd en gekoppeld aan een passend verdienmodel.

Aandachtspunten

- Breed technisch spectrum: Ketencoördinatie omvat een zeer breed spectrum aan storingen (van kabelfouten en defecte detectie tot cybersecurity-updates of cloudverbindingen). Dit vraagt om heldere escalatieprocedures omdat niet elke partij alle expertise in huis heeft.
- Voorkomen belangenconflicten: De provincie doet er goed aan de regierol te behouden om mogelijke belangenconflicten tussen contractpartijen bij storingen objectief te kunnen beslechten.

2.7 Vraag 7: tips voor gelijk speelveld en marktwerking

"Welke tips heeft u nog om te zorgen voor een gelijk speelveld en een zo eerlijk mogelijke marktwerking? En welke mogelijkheden, kansen, risico's of ideeën wilt u verder nog kwijt?"

Algemeen beeld

Gezien de consolidatie in de Nederlandse VRI-markt vraagt de markt aan de provincie om bewust ruimte te creëren voor eerlijke concurrentie en duurzame initiatieven. Er liggen grote kansen in deze meerjarige overeenkomst om faalkosten te reduceren en langdurig te investeren in kwaliteit. De markt roept op tot functionele uitvragen en strikte handhaving op geldende kwaliteits- en certificeringseisen. Stuur niet op laagste prijs, maar ook op marktstabilisatie, uitvoerbaarheid en continuïteit.

Aandachtspunten

- Meerdere partijen in een raamovereenkomst: Door meerdere partijen te contracteren is het mogelijk om de marktwerking en levenszekerheid te waarborgen.
- Duurzaamheid en circulariteit: De markt adviseert om circulariteit actief te belonen, bijvoorbeeld door de eis te stellen dat mastmateriaal en lantaarns klimaatneutraal geleverd worden of een zeer lange levensduur hebben. Ook het hergebruiken/reviseren van bestaande roestvaststalen (RVS) kasten wordt als serieuze duurzame kans genoemd.
- Eerlijke concurrentie: Zorg dat referentie eisen proportioneel zijn en gericht op algemene uitvoeringskennis van VRI-projecten, in plaats van ze indirect te koppelen aan specifieke, merkafhankelijke systemen. Handhaaf daarnaast streng op wet- en regelgeving, zodat gecertificeerde partijen niet worden weggedrukt door partijen die zich niet aan de standaarden houden.
- Cybersecurity: Omschrijf in de aanbesteding expliciet de verwachtingen rondom vulnerability scanning, patchbeheer en de aansluiting bij de toekomstige Europese Cyber Resilience Act (CRA).

De marktconsultatie laat zien dat de markt zeer positief reageert op de voorgenomen koers van de Provincie Utrecht om de opdracht op te splitsen in twee percelen. Deze splitsing wordt gezien als een krachtig instrument om monopolies te doorbreken, een gelijk speelveld te creëren en specialistische partijen te laten excelleren op hun eigen vakgebied.

Om het succes van deze percelenstrategie te maximaliseren, dient de provincie in het definitieve bestek rekening te houden met de volgende drie kernadviezen.

1. Regie en scherpe demarcatie

De provincie moet de regierol stevig opeisen en de technische en contractuele raakvlakken tussen perceel 1 (levering) en perceel 2 (installatie) duidelijk stellen.

2. Gunsystematiek op basis van kwaliteit (EMVI)

De markt adviseert dringend om niet louter op de laagste prijs te sturen. Criteria zoals bereikbaarheid, hinderbeperking, veiligheid en circulariteit moeten zwaar wegen in de EMVI-beoordeling om de beste maatschappelijke waarde te realiseren.

3. Toegankelijkheid vergroten

Door open te staan voor functionele specificaties en Europese standaarden, kan de provincie de concurrentie in perceel 1 effectief aanjagen. Het gunnen aan meerdere aannemers vergroot ook de marktwerking en flexibiliteit.

Met deze opbrengst beschikt de Provincie Utrecht over een gedegen fundament om een aantrekkelijke, duurzame en marktconforme aanbesteding te lanceren.